

Увод

Вредност коју интерна ревизија додаје организацији под великим је утицајем тога како више руководство и одбор виде њен делокруг рада. Неке организације посматрају интерну ревизију искључиво као пружаоца услуга уверавања у тачност финансијског извештавања. Други, пак, проширују улогу укључујући уверавање о оперативним и стратешким питањима и саветодавне услуге из различитих области.

Интерна ревизија може бити од највеће вредности када је позиционирана тако да обезбеди увид у организацију и да предвиђања која су покренута:

- Из перспективе компаније.
- Применом различитих аналитичких вештина.
- Пружањем независног уверавања и савета који подржавају здраву транспарентност у процесу управљања ризицима.

Позивањем интерне ревизије да стоји уз управљачко тело и извршне одборе у својству саветодавца омогућава се ширење вредности у овим важним оквирима.

Где се уклапа интерна ревизија?

Брзо растући и развијајући ризици учинили су да стварање бројних одбори буде готово обавезна за многе организације, укључујући:

- Одбор за ризике.
- Стручне комисије.
- Извршни одбор.
- Управни одбор.
- Одбор за евалуацију учинка.

Интерна ревизија може да ојача и подржи било који број сталних или специјалних одбора вишег руководства и управљачког тела. Међутим, пре позивања интерне ревизије у одбор, важно је да организација размотри како ће интерна ревизија функционисати у оквиру тих одбора, укључујући и јасно дефинисање улоге интерне ревизије и успостављање одговарајућих мера предострожности како би се континуирано штитила њена независност и објективност.

Управљачка тела могу да охрабре идеје руководства и интерне ревизије о томе који одбори могу имати највеће користи од учешћа интерне ревизије и/или посматрања. Ово су корисне улоге за разматрање:

КЉУЧНЕ ТАЧКЕ

Интерна ревизија може бити од највеће вредности када је у позицији да нуди увид и поглед покренут из перспективе компаније, различитим аналитичким вештинама и независним уверавањем и саветима који подржавају здраву транспарентност у процесима управљања ризицима.

Интерна ревизија може оснажити и подржати било који број сталних или специјалних одбора вишег руководства и управног одбора.

Организација мора размотрити како ће интерна ревизија функционисати у оквиру наведених одбора, укључујући јасно дефинисање улоге интерне ревизије и постављање одговарајућих мера предострожности како би се обезбедила континуирана заштита независности и објективности.

У случајевима када је позиција извршног руководиоца ревизије или директора ревизије поверена трећим лицима, Институт интерних ревизора (ИИА) препоручује да организација пажљиво размотри користи од учешћа интерне ревизије у управљачким телима и на састанцима извршног одбора, узимајући у обзир и бригу о поверљивости.

- Посматрач или гост.
- Сарадник или учесник.
- Консултант или саветник.
- Предавач.
- Стручњак за одређену област.

Одржавање јасног увида

Управљачко тело мора да одржава јасан поглед на циљеве због којих интерна ревизија учествује у управљачком телу и/или извршним одборима. Као што је споменуто раније, мере предострожности за одржавање независности интерне ревизије су императив. Уз постојање одговарајућих мера заштите, организација може имати користи од интерне ревизије, њених јединствених вештина и знања које поседује о организацији.

Захваљујући обуци и карактеру позиције, интерни ревизори су спремни да поставе тешка питања, могу да подигну ниво дискусије и расправе о изазовним темама и донесу посебно интересовање и знање у кључним областима као што су откривање преварних радњи, изградња етике и организационе културе.

Учешће интерне ревизије у управљачком телу и извршним одборима помаже да се ојача проактивна улога интерне ревизије и понуди додавање вредности процесу управљања у реалном времену. Интерна ревизија има користи од упознавања са приоритетима организације, растућим ризицима и корпоративним стратегијама и тиме унапређује своје знање о организацији и пословању.

Служећи раме уз раме са извршним руководством, интерна ревизија побољшава своје разумевање процеса доношења одлука од стране руководства, подстиче бољу комуникацију, и побољшава своје односе са управљачким телима и извршним руководством.

Свака од ових користи мора бити одмерена са било којим привидним или стварним нарушавањем независности и објективности интерне ревизије. Извршни руководилац ревизије и управљачко тело морају бити свесни свих привидних или стварних сукоба интереса који су настали учествовањем у одборима.

Мере предострожности и заштите

Постоје бројни кораци упозорења и основна правила која се могу успоставити ради заштите од сукоба интереса или нарушавања независности и објективности интерне ревизије. На пример:

- На састанцима одбора, интерна ревизија не би требало да учествује у одлучивању.
- Интерна ревизија мора увек бити усклађена са релевантним ИИА стандардима, укључујући ИИА Стандард 1112: Улога извршног руководиоца ревизије изван интерне ревизије.
- Интерна ревизија се мора придржавати ИИА Етичког кодекса.

ПЕТ ПИТАЊА

Позивање интерне ревизије да учествује у кључним одборима и на састанцима руководства значајан је корак за организацију. Трбало би га пажљиво предузети уз одговарајуће припреме и са темељним разумевањем ризика и користи.

Ово су пет кључних питања која би управљачко тело и руководство требало да поставе:

- 1. Који је тренутни делокруг рада интерне ревизије и како он утиче на способност ревизије да пружи саветодавне услуге одбору и извршном одбору?*
- 2. Какво је мишљење одбора за ревизију о пружању услуга интерне ревизије одбору и извршном одбору?*
- 3. Које мере предострожности су успостављене како би се заштитила независност и објективност интерне ревизије?*
- 4. Које мере предострожности су успостављене како би се интерна ревизија искључила из процеса доношења одлука?*
- 5. Да ли ће учешће интерне ревизије умањити њену могућност да ревидира рад одбора у будућности?*

- Улога интерне ревизије у одборима мора бити јасно дефинисана повељом интерне ревизије.
- Одбор за ревизију требало би да руководи степеном учешћа интерне ревизије.
- О свим активностима требало би да се извештава Одбор за ревизију.
- Доприноси интерне ревизије су у облику питања и увида, а не закључака и заговарања одређеног става.

Остала питања

Управљачко тело требало би да буде свесно извора активности интерне ревизије и требало би да размотри његов потенцијални утицај пре него што крене овим путем. Постоје практична питања на која утичу на то да ли је активност интерне ревизије у потпуности у склопу организације (*ин-хаусе*), или ради уз подршку екстерних консултаната (*цосоурце*) или је у потпуности поверена екстерном пружаоцу услуга интерне ревизије (*оутсоурце*).

Учешће у управљачком телу и извршним одборима, разумљиво, ограничено је на извршног руководиоца ревизије. Имајући то у виду, активности интерне ревизије које се раде уз подршку екстерних консултаната или које су у потпуности поверене екстерним пружаоцима услуга могу резултирати позивањем трећих лица у салу за састанке.

Формално становиште Института интерних ревизора (ИИА) о поверавању услуга интерне ревизије трећим лицима захтева да позиција извршног руководиоца ревизије буде у окриву организације. Ипак, не могу све организације да следе овај модел. У ситуацијама где је извршни руководиоца ревизије или директор ревизије екстерни пружалац услуга, Институт интерних ревизора (ИИА) препоручује да организација пажљиво одмери користи од њиховог учествовања на састанцима управљачког тела/извршног одбора, узимајући у обзир потенцијалну бригу о поверљивости.

Закључак

Независна, поуздана интерна ревизија, уз адекватне ресурсе, може донети значајне користи било којој организацији. Када јој је дозвољено да делује на највишим нивоима, може бити поуздан саветник управљачком телу и извршном руководству и бити пресудна за унапређење и заштиту вредности организације. У таквим околностима, интерна ревизија може играти драгоцену саветодавну улогу за управљачко тело и извршне одборе.

Уз одговарајуће мере опреза и пажљивог надзора од стране Одбора за ревизију, учешће извршног руководиоца ревизије у одборима може донети динамику здравог скептицизма; добар увид у преварне радње, етику и културу; и понудити велику вредност вишем руководству и управљачком телу, и организацији као целини.

Уз одговарајуће мере опреза и пажљивог надзора од стране Одбора за ревизију, учешће извршног руководиоца у оваквим одборима може донети динамику здравог скептицизма; добар увид у преварне радње, етику и културу; и понудити велику вредност вишем руководству и управљачком телу, и организацији као целини.

О Становиштина

Институт интерних ревизора објављује Становишта о кључним питањима од интереса за интересне стране и оне који се баве интерном ревизијом са циљем промовисања здравог корпоративног управљања и едукације свих који су у то укључени. Она пружају увид у различите аспекте процеса корпоративног управљања и важну улогу интерне ревизије у његовом побољшању на свим нивоима и додавању вредности организацији. Становишта се развијају и ревидирају током ригорозног процеса који укључује допринос и критику од стране професионалаца који се баве интерном ревизијом и осталих волонтера Института интерних ревизора ангажованих у Глобалном Одбору за заступање, Одбору за стандарде и Одбору за професионалну одговорност и етику Института интерних ревизора.

О Институту интерних ревизора

Институт интерних ревизора је најпризнатији заступник професије интерне ревизије, едукатор, творац стандарда, смерница и сертификата. Основан је 1941. године. Институт интерних ревизора данас опслужује више од 190.000 чланова из више од 170 држава и територија. Глобално седиште Института интерних ревизора налази се у Лејк Мери на Флориди. За више информација посетите www.globaliia.org.

Заштита од одговорности

Институт интерних ревизора објављује овај документ у сврху информисања и едукације. Намена овог документа није да обезбеди конкретне одговоре за специфичне појединачне околности, већ искључиво да послужи као водич. Институт интерних ревизора препоручује да се за сваки специфичан проблем затражи савет независног стручњака. Институт интерних ревизора не прихвата одговорност за било кога ко се ослања искључиво на ове смернице.

Ауторска права

Ауторска права © 2019 Институт интерних ревизора. Сва права задржана.

Превод на српски језик

Удружење интерних ревизора Србије објављује ову публикацију у јуну 2020. године по одобрењу ИИА.

Текст Становишта превела: Јованка Томановић, ЦИА

Рецензија превода: Жарко Златановић, ЦИА и Марија Бановић, ЦИА.

Лектор: Нина Савчић, дипломирани филолог српског језика и књижевности

Јануар 2019.

**The Institute of
Internal Auditors**

Global

Global Headquarters

The Institute of Internal Auditors
1035 Greenwood Blvd., Suite 401
Lake Mary, FL 32746, USA
Phone: +1-407-937-1111
Fax: +1-407-937-1101
www.globaliia.org